

СТАНОВИЩЕ

НА ПРОФ. КРУМ МАКСИМОВ

ЗА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД НА

ТЕОДОРА ДИМИТРОВА

ОЗАГЛАВЕН

**„ МЕТОДИ ЗА МНОГОГЛАСНО СЛУХОВО ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ СЪВРЕМЕННА
МУЗИКА ”**

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР”

ПО НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ МУЗИКОЗНАНИЕ И МУЗИКАЛНО ИЗКУСТВО

В началото на моето изложение бих искал да поздравя дисертантката Теодора Димитрова и нейния научен ръководител проф. д-р Ангелина Петрова за изключително удачния и актуален избор на тематичната насоченост на дисертационния труд, свързан с обучението и изграждането на музикалния слух на всеки професионален музикант чрез музиката на нашето съвремие. Лично за мене дисертационният труд на Теодора Димитрова е една чудесна изненада, тъй като нейното име е свързано с високи постижения в хорово-диригентската дейност, като последният неин успех беше първото място на конкурса за диригент на детския хор на Българското национално радио. Сега виждам в нейно лице задълбочен научен изследовател на съвременните технологии и методики на солфеджното обучение у нас и по света.

Дисертационният труд е изграден от увод, три глави и заключение, посочени са приносите, приложенията и цитираната литература, в общ обем от 325 страници.

В увода е посочен обектът на изследването, поставените цели и задачи, свързани с еволюцията на музикалните категории и тяхната промяна в музиката на XX-XXI век, педагогическите системи и школи у нас и по света.

В I глава на дисертационния труд основно място заемат настъпилите промени в музикалния език през XX век, на появата на нови изразни средства като кълстери, фонизъм, сонорика, влиянието на джаза и други, като се обръща внимание на особеностите при слуховото възприятие на тези елементи и явления.

Втората глава е най-съществена и основна за дисертационния труд. Детайлно и на базата на анализ и сравнение са разгледани методики за работа върху многоглас на автори от цял свят, направена е систематизация на методите и разработките на техните автори: Интервалов метод с автори Едлунд, Диамандиев, Макамул; Ладов метод – Бичков; Метод върху психологически аспекти и гещалти – Карасьова; Афективни методи, приложени от Хаас и Каркошка; Аналитични методи, адаптирани към солфежната практика от Фридман, Интегративни методи – Кадиева, Текелиев, Масльонкова. Обърнато е внимание на процесите на взаимно проникване и смесване на различните методи. Основно място в раздела „Интегративни методи“ заема методът на Пенка Кадиева като най-висока оценка за нейната дългогодишна педагогическа дейност, която в настоящето изследване е свързана с издадените сборници „Музикалният слух и съвременната музика“ и „Солфежи от съвременни композитори с акомпанимент на пиано“. Подчертана е значимостта на комплексната работа пеене на прима виста и свирене на пиано, която съчетава няколко дейности едновременно: зрителен контакт, слухови представи и нервно-мускулна настройка. Много точни и детайлни са изводите от анализите в подглава „Съвременните технологии в обучението по солфеж“, отнасящи се мястото и значимостта на новите технологични средства в музикалнослуховото обучение. Тук акцентът пада върху софтуерните приложения и конкретни примери за самоподготовка.

Трета глава е изградена като практически комплекс от упражнения върху слухов анализ, солфежиране, диктовки, импровизационни задачи, свързани с използване на инструмент или компютърни програми за самостоятелна работа

или работа в група. В упражненията е застъпен и българският секундов двуглас. Практическият комплекс предоставя широк кръг от възможности за слухово обучение чрез импровизационни задачи за два или повече гласа. 92 нотни практически примера са подредени в разделите „Слухов анализ“, „Солфежиране“ и „Диктовки“. Нотните примери и задачи са свързани с музиката на XX в.: акорди с нетерцова структура, клъстери, симетрични ладове, политонални образувания и други.

Приносите на дисертационния труд на Теодора Димитрова се изразяват в направения подбор и анализ на методите, свързани с многогласното обучение чрез музиката на XX и XXI век, в класификация и систематизация на тези методи и възможностите за тяхната приложимост у нас. Неоспорим е фактът, че настоящият труд хвърля светлина върху нови методи и педагогически подходи към учебната дисциплина Солфедж и дава принос с практическата си насоченост и актуалност.

В заключение искам да поздравя Теодора Димитрова за ясения, конкретен и точен словесен изказ, лишен от словесна претрупаност и многословие.

Представеният дисертационен труд отговаря на всички изисквания за придобиване на научна степен „Доктор“ и с най-голяма убеденост предлагам напълно заслужено на дисертантката Теодора Димитрова да бъде присъдена научната и образователна степен „Доктор“ по специалност Музикознание и музикално изкуство.

Проф. Крум Максимов